

Jobba mellan 9 och 5? Glöm det!

Glöm arbete från nio till fem. År 2050 styr vi själva över vår egen tid. Begreppet arbete används inte ens längre. Istället talar vi om sysslor eller ansvarsområden. Arbetlivsforskaren Gill Widell, Göteborgs Universitet, tar oss med på en hisnande tidsresa till framtiden.

Även om Gill Widell bara ger oss glimtar av en tänkbar framtid, kan vi gissa oss till att vi står inför stora förändringar. För att hänga med på hennes tidsresa gäller det att tänka i helt andra banor än idag. År 2050 kan till exempel lönearbete vara historia. – Troligen har vi någon form av medborgarlön som är kopplad till vissa medborgartjänster. Framtidens hållbara samhälle bygger på allas delaktighet och att vi tar ett gemensamt ansvar för att närområdet ska fungera, säger hon. Och om pengar fortfarande existerar så ser vi dem aldrig i praktiken. Istället har vi ett väl utvecklat system för utbyte av varor och tjänster.

Lokal förankring

Vi har en stark lokal och regional förankring och vi utför som regel våra sysslor i närheten av bostadsområdet. Arbetspendling förekommer inte längre i någon större utsträckning – vi behöver bara ta den solcellsdrivna cykeln några kvarter bort. – Närhetsprincipen råder, vilket innebär att vi löser de flesta problem lokalt. Det finns lokala överenskommelser för att klara "bastjänster" som mat, bostäder, enklare vård och omsorg. Viss robotiserad industri och avancerad teknologisk utveckling förekommer, och vi har en högspecialiserad, regional och internationell sjukhusvård. I det lokala samhället utför var och en det den är bra på. Formell utbildning är inte längre lika viktig, vi inhämtar snarare kunskapen genom "learning by doing" och genom att lära av varandra. Vidareutveckling och successivt lärande pågår genom hela livet.

Ökad global rörlighet

Samtidigt som den lokala trenden är stark, tror Gill Widell också att vi kommer att få se den rakt motsatta tendensen – ökad global rörlighet. Människor kommer att resa mycket och enkelt, dels för att lära och uppleva, men också för att delta i sådant som förr kallades "arbete". Bland både unga och gamla är det vanligt att man under perioder bosätter sig i olika delar av världen. En trend som kanske inte är helt lätt att få att gå ihop med det lokala ansvarstänkandet... Informationsteknik blir en alltmer självklar del av vår vardag. I det högteknologiska samhället behöver vi kompetens för att underhålla nätverk och för att trygga den tekniska säkerheten för många processer.

Efterfrågan på hantverk

– Det ekologiska samhället ställer krav på materialkunskap och vi kommer också att få se ökad efterfrågan på hantverkskunnande av olika slag. Kanske har vi små, lokala verkstäder som är internationellt uppkopplade. Om stress och utbrändhet är typiska fenomen för början av 2000-talet så är problemen för länge sedan lösta år 2050.

– Då styr vi själva över vår egen tid och har mer säsongsbetonade och periodiserade arbetsformer. Friskvård och hälsotänkande ingår som en naturlig del av livet, spår Gill Widell.

**Anneli Bokemyr
0733-82 35 35
bokemyr@bonetmail.com**